

Diplomová práce

student: Tereza VÍTKOVÁ

obor: ČJ – A

**Název práce v českém jazyce: Prostředky humoru a ironie v autorské pohádce
Lemonyho Snicketa a Roalda Dahla**

**Název práce v anglickém jazyce: The Means of Humor and Irony in Children's
Literature by Lemony Snicket and Roald Dahl**

Vedoucí diplomové práce: doc. Jaroslav Provazník

Oponent diplomové práce: PhDr. Věra Brožová

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomová práce Terezy Vítkové představuje solidní a ucelený pokus o vystižení klíčových rysů poetiky dvou současných autorů, jejichž dílo netradičním způsobem obohatilo polohy humoru na poli intencionální literatury pro děti. Práce je důsledně postavena na analýze textů a pečlivě strukturována tak, aby uchopila a utřídila maximum situačních i jazykových jevů, výrazných a příznačných zdrojů komického účinku, a tak se dobrala jejich inovativní specifiky. Správně neulpívá na chronologii vzniku textů, ale vybírá z nich podle předem daného klíče, sdružuje a vytváří soubory jevů obdobného charakteru a připravuje si tak pole na uchopení celku poetiky každého z autorů.

Text diplomové práce je vystaven velice přehledně. Autorka po medailonech obou autorů nastíní základní styčné body komického efektu jejich narativních postupů a dotkne se i jejich hypotetické recepce – vzhledem k tomu, že se zde jedná o autory, kteří do představ o humoru v dětské literatuře zasáhli více než razantně, je tato část práce namístě a současně tvoří jakousi „návnadu“ pro další sledování autorčiných analýz. Délka (nebo spíš krátkost) kapitoly, však způsobuje, že k autorčinu kompozičnímu záměru se čtenář práce musí dobrat poněkud klopotně. Teprve poté následuje hlavní teoretická část textu práce a následné obsáhlé rozborů.

K vymezení obecných rysů literární komiky (a komiky vůbec), Vítková prostudovala (a z její práce vyplývá že nikoli jen „papírově uvedla“) odpovídající sekundární literaturu (Bergson, Borecký, Brouk, Čapek, Dvorský, Chaloupka, Toman aj.); doplnit by se tu snad dala i didakticky zaměřená práce Ivany Gejgušové *Úvod ke studiu literární komiky*, i když autorka v mnohém její závěry formuluje samostatně.

Humor u obou autorů autorka tradičně dělí do dvou základních okruhů – všímá si na jedné straně komiky situací, postav a vypravěče, na druhé straně komiky jazykové – a u druhého okruhu zjevně uplatňuje svoji slušnou lingvistickou erudici. Její pečlivost a snaha uchopit i jemnější nuance humoru a ironie je chvályhodná a nehodlám jí nic vytýkat. Co mi tu však chybí, je hlubší interpretace efektu těchto prostředků, a tím i literárního kontextu, do něhož vstupují a na jehož zdroje reagují. Nemíním tím jen úvahu o tom, zda je dítě schopno pochopit tak složitý jev, jakým je ironie, která je podložena pouze autorčinou zkušeností. Spíše bych přivítala aspoň stručný exkurs směřující k nastínění vývoje představ o humoru určeného dětem, které zvláště v Čechách měly donedávna s absurdní nadsázkou Dahla i Snicketa málo společného, zato v německých zemích (Wilhelm Busch: *Max und Moritz*) či v Anglii byly přípustné, ba tradiční – autorka koneckonců pracovala i se studii o Richmal Cromptonové. Dovolují si tedy položit otázky: jak zkoumané texty těží z tradičního anglického humoru určeného dětem (Dahl)? Jak reagují na vypravěčské postupy populární literatury, komiksu či filmového seriálu (Snicket)?

Práci hodnotím **výborně – velmi dobře** podle průběhu obhajoby